จุลสารข่าววินัยและคุณธรรม

ฉบับที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จุลสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับนี้ขอนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ของกลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม และดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ https://www.discipline-ops.com/

กรณีตัวอย่างกระทำผิดวินัย

๑. ผัวจำ

นางสมหญิง ข้าราชการ ได้หย่าร้างกับสามีแล้ว นางสมหญิงได้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนายสมบัติ ลูกจ้างชั่วคราวซึ่งมีภรรยาอยู่แล้วโดยทั้งคู่มีพฤติกรรมหลายอย่างที่แสดงให้เพื่อนร่วมงานเข้าใจหรือรับรู้ถึงความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสอง เช่น ออกไปรับประทานอาหารกลางวันด้วยกัน มีการหยอกล้อกันในที่ทำงาน นอกจากนี้ยังมีหลักฐานการสนทนาผ่านทาง "เฟสบุ๊ค" ของบุคคลทั้งสองโดยใช้คำพูดแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว เช่น ใช้สรรพนามแทนกันและคุยกันว่า "เมียจำ" "ผัวจำ" หรือ "ที่รัก" ทั้งนี้ ไม่ปรากฏว่าครอบครัวของนายสมบัติเกิดความแตกแยกหรือมีการหย่าร้างกันแต่อย่างใด

พฤติการณ์ของนางสมหญิง ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียตามมาตรา ๘๒ (๑๐) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษลดเงินเดือนนางสมหญิงในอัตราร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

๒. เพิ่มความปลอดภัย...

๒. เพิ่มความปลอดภัย

นายดำ นายแดง และนายขาว ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะครุภัณฑ์และราคากลางในการจัดซื้อรถยนต์ของทางราชการ โดยมีนางเขียว เป็นผู้อนุมัติเห็นชอบให้ใช้คุณลักษณะเฉพาะทางเทคนิคดังกล่าว และได้มีการจัดซื้อรถยนต์ยี่ห้อ ก. ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้กำหนดคุณลักษณะทางเทคนิค ไว้ว่า "มีระบบป้องกันล้อหมุนฟรี และระบบควบคุมการทรงตัวรถยนต์" ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวมีเฉพาะของรถยนต์ยี่ห้อ ก.เท่านั้น ส่วนรถยนต์ยี่ห้ออื่นไม่สามารถเข้าเสนอราคาแข่งขันกับทางราชการได้ เป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว.๕๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐ ซึ่งคณะกรรมการฯกระทำไปโดยมิได้มีเจตนาหรือจงใจเพื่อช่วยเหลือผู้เสนอราคารายหนึ่งรายใดให้ได้สิทธิในการทำสัญญากับทางราชการ แต่เป็นการเข้าใจผิดว่าการกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวเป็นการเพิ่มความปลอดภัยและสามารถกระทำได้และน่าจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๐(๓) และข้อ ๑๖(๑) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ไม่เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ส่วนนางเขียว นั้น ไม่ได้ตรวจสอบกลั่นกรองให้รอบคอบทั้ง ๆ ที่คุณลักษณะครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ต่อมาได้มีการร้องเรียนเรื่องการจัดซื้อรถยนต์ในครั้งนี้

พฤติการณ์ของ นายดำ นายแดง และนายขาว ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๘๒(๒) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนพฤติการณ์ของนางเขียวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ทางราชการ ตามมาตรา ๘๒(๓) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษภาคทัณฑ์แก่ข้าราชการทั้ง ๔ รายดังกล่าว

๓.เอ็นดูเด็ก

นายนพพร ข้าราชการ อายุ ๒๕ ปี ได้รู้จักกับเด็กหญิงจิ๋ม อายุ ๑๔ ปี นักเรียนโรงเรียนมัธยมซึ่งสวยหน้าตาเหมือนกับสาวญี่ปุ่นและน่ารักน่าเอ็นดู ตอนเย็นวันหนึ่งนายนพพรได้ขับรถยนต์ไปรับเด็กหญิงจิ๋มที่หน้าโรงเรียนแล้วพาไปเที่ยวที่วัด เมื่อไปถึงบริเวณลานจอดรถภายในวัด นายนพพร ได้สวนลามเด็กหญิงจิ๋มโดยหอมแก้ม ๒ ครั้ง ใช้มือล้วงเข้าไปบริเวณใต้เสื้อแล้วจับนม และล้วงเข้าไปใต้กางเกงวอร์มแล้วลูบคลำบริเวณอวัยวะเพศ ทำให้เด็กหญิงจิ๋มตกใจและขอกลับ นายนพพรจึงพากลับไปส่งที่โรงเรียน หลังจากนั้นนายนพพร ได้โทรศัพท์ไปหาเด็กหญิงจิ๋มแล้วพูดข่มขู่ว่าห้ามนำเรื่องที่เกิดขึ้นไปบอกผู้ปกครอง

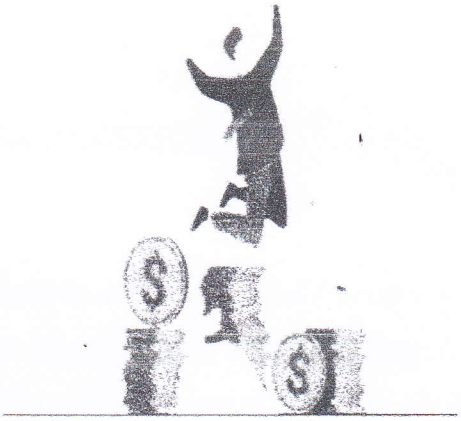
และตนได้...

และตนได้บันทึกภาพเคลื่อนไหวในขณะที่ลวนลามเด็กหญิงจิ๋มไว้ หากบอกผู้ปกครองจะนำภาพเคลื่อนไหวดังกล่าวไปเผยแพร่ให้ได้รับความอับอาย ต่อมานายนพพร ได้โทรศัพท์ไปข่มขู่ อีกครั้งหนึ่งทำให้เด็กหญิงจิ๋มทนไม่ไหวจึงนำเรื่องที่เกิดขึ้น ไปบอกกับอาจารย์และได้ไปแจ้งความดำเนินคดีกับนายนพพร ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลจังหวัด นายนพพร ได้ให้การรับสารภาพ และศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุกนายนพพร ๒ ปี ๙ เดือน โดยไม่รอการลงโทษ และคดีถึงที่สุดในชั้นอุทธรณ์

พฤติการณ์ของนายนพพร ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและฐานกระทำความผิดอาญา จนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ตามมาตรา ๘๕ (๔) และมาตรา ๘๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษปลดออกจากราชการ

๔. สดเป็นล้าน

นายสีเงิน ข้าราชการ มีหน้าที่ลงนามในเช็คของทางราชการ ร่วมกับนายหนึ่งและนายสอง นายสีเงิน ได้ทำการทุจริตยักยอกเงินของทางราชการ โดยเขียนสั่งจ่ายเงินโดยไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” และเขียนจำนวนเงินในเช็คโดยเว้นช่องว่างด้านหน้าไว้ เพื่อจะได้เขียนข้อความและจำนวนเงินเพิ่มขึ้นในภายหลัง และเมื่อนายหนึ่งและนายสอง ลงนามในเช็คแล้ว นายสีเงินได้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มจำนวนเงินและตัวเลขในเช็ค ทำให้จำนวนเงินเพิ่มมากขึ้น จากนั้นนายสีเงินได้มอบให้บุคคลอื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชานำเช็คไปขึ้นเงินสดที่ธนาคารและนำเงินที่เบิกถอนมาให้กับตนเองและได้นำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยนายสีเงิน กระทำเช่นนี้ต่อเนื่องกันเป็นเวลา ๓ ปี รวมเป็นเงินที่ทุจริตยักยอกไปมากกว่าสิบล้านบาท การที่ไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” นั้น ถือว่าเป็นการเขียนเช็ค “สั่งจ่ายเงินสด” เพราะสามารถนำเช็คไปขึ้นเงินโดยผู้ใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ กำหนดวิธีการเขียนเช็คสั่งจ่าย ไว้ว่า “ข้อ ๔๘ การเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินให้ปฏิบัติ ดังนี้ (๑) การจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน ในกรณีซื้อทรัพย์สิน จ้างทำของ หรือเช่าทรัพย์สิน ให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามของเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน โดยขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออกและขีดคร่อมด้วย (๒) การจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน นอกจากกรณีตาม (๑) ให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามของเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน โดยขีดฆ่าคำว่า“หรือผู้ถือ” และจะขีดคร่อมหรือไม่ก็ได้ (๓) ในกรณีสั่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการและขีดฆ่า คำว่า “หรือผู้ถือ”ออก ห้ามออกเช็คสั่งจ่ายเงินสด”

วรรคท้าย...

วรรคท้าย "ห้ามลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คในเช็คไว้ล่วงหน้าโดยยังมิได้มีการเขียนหรือพิมพ์ชื่อผู้รับเงิน วันที่ออกเช็ค และจำนวนเงินที่สั่งจ่าย"นอกจากนี้ยังกำหนดวิธีการเขียนและพิมพ์จำนวนเงินในเช็คไว้ว่า "ข้อ ๔๙ การเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินในเช็คที่เป็นตัวเลขและตัวอักษร ให้เขียนหรือพิมพ์ให้ชิดเส้น และขีดคำว่า "บาท" หรือขีดเส้นหน้าจำนวนเงินทั้ง ตัวเลขและตัวอักษร โดยไม่มีช่องว่างที่จะเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้ และให้ขีดเส้นตรงหลังชื่อสกุล ชื่อบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจนชิดคำว่า "หรือผู้ถือ" โดยมิให้มีการเขียนหรือพิมพ์ชื่อบุคคลอื่นเพิ่มเติมได้"

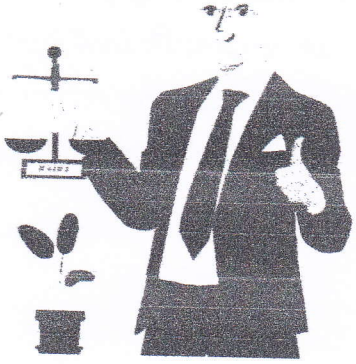
พฤติการณ์ของนายสีเงิน ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ

พฤติการณ์ของนายหนึ่ง และนายสอง ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษตัดเงินเดือนคนละจำนวน ร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๓ เดือน

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ

๑. เหตุเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี

มูลเหตุของข้อพิพาทในคดีนี้เกิดจาก...เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์แห่งหนึ่ง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สังกัดหน่วยงานระดับกรม ได้ถูกร้องเรียนจากข้าราชการในศูนย์ว่าถูกนำเอาชื่อของตนไปแอบอ้างเพื่อขออนุมัติเบิกเงินโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ อธิบดีฯ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง พร้อมทั้งมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานในส่วนกลาง(กรุงเทพมหานคร) หลังจากนั้น ๑ ปี ผู้ฟ้องคดีก็ได้ยื่นเรื่องขอย้ายกลับไปปฏิบัติงานในตำแหน่งเดิมหรือที่ศูนย์ใกล้เคียง แต่ไม่ได้รับการพิจารณา ต่อมา อธิบดีฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๗ คน โดยในระหว่างการสอบสวน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอย้ายกลับอีกครั้ง ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาการย้ายฯ เห็นว่า ยังคงอยู่ระหว่างการดำเนินการทางวินัย หากให้กลับไปอาจกระทบต่อการสอบสวนและการปฏิบัติงานในภาพรวมของหน่วยงานได้ จึงให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติราชการที่ส่วนกลางตามเดิมผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงว่าตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ส่วนกลางถึง ๓ ปีกว่าแล้วการสอบสวนก็ยังไม่เสร็จสิ้นเสียที และน่าจะมีการประวิงเวลา เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดี

ไม่ได้รับ...

ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันควร และไม่มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ จึงขอให้ย้ายตนกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมและเร่งรัดการสอบสวนทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งปลัดกระทรวงพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายและไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการประวิงเวลา ส่วนการที่ยังไม่ให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมนั้นเหมาะสมแล้ว จึงยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม **จึงนำคดีมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาล**มีคำพิพากษาให้กรมและอธิบดีฯ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ตามลำดับ) ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิม รวมทั้งขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของปลัดกระทรวง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ที่ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีด้วย

ความเป็นธรรม... จากคำพิพากษาศาลปกครอง

ข้อกฎหมายที่สำคัญ

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับเรื่องตามข้อ ๒๑ (๒) และ (๓)...ข้อ **๕๔ วรรคหนึ่ง** กำหนดว่าให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนและจัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๗ และ**วรรคสอง** กำหนดว่าในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาสอบสวนตามความจำเป็น และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาขยายเวลาได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน ในกรณีที่ได้มีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๗ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ทราบ เพื่อติดตามเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

คดีดังกล่าว ... **ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาในประเด็นที่อธิบดีฯ ไม่ออกคำสั่งย้ายให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิม**ว่าคำร้องของผู้ฟ้องคดีได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาย้ายข้าราชการฯ มาแล้ว ซึ่งในการกระทำผิดของผู้ฟ้องคดีอยู่ในพื้นที่ที่มีคำร้องขอย้ายกลับไป ซึ่งอาจมีผลต่อการดำเนินการทางวินัยได้ เพราะผู้ฟ้องคดีมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการในศูนย์ดังกล่าว อันเป็นเหตุผลที่มีน้ำหนักรับฟังได้ ฉะนั้น การที่อธิบดีฯ ใช้อำนาจบริหารตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ออกคำสั่งย้ายให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิม จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมแก่กรณีและเป็นไปตามประกาศของหน่วยงาน เรื่อง หลักเกณฑ์การย้ายและการให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแล้ว การที่ปลัดกระทรวงยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีกรณีดังกล่าว**จึงชอบด้วยกฎหมาย**

สำหรับประเด็น...

สำหรับประเด็นสำคัญต่อมาที่ศาลพิจารณา คือ การที่ปลัดกระทรวงยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ร้องทุกข์ว่าการสอบสวนทางวินัยมีการประวิงเวลาให้ล่าช้านั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? ซึ่งต้องพิจารณาก่อนว่า **ในการดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้ฟ้องคดี อธิบดีฯ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรหรือไม่ ?**

ประเด็นนี้**ศาลท่านได้วินิจฉัยว่า** คณะกรรมการสอบสวนฯ มีหน้าที่ต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้มีการประชุมครั้งแรกตามข้อ ๒๗ ของกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ หากไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวอาจขอขยายเวลาได้ตามความจำเป็น ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน ในกรณีที่ได้มีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการเกิน ๑๘๐ วัน ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (อธิบดีฯ) จะต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณาเร่งรัดการสอบสวนตามข้อ ๕๔ ของกฎ ก.พ. ดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าคณะกรรมการสอบสวนฯ จะต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมครั้งแรก **หากล่วงพ้นระยะเวลาดังกล่าว** อธิบดีฯ จะต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง **เพื่อให้เร่งรัดการสอบสวนทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว**

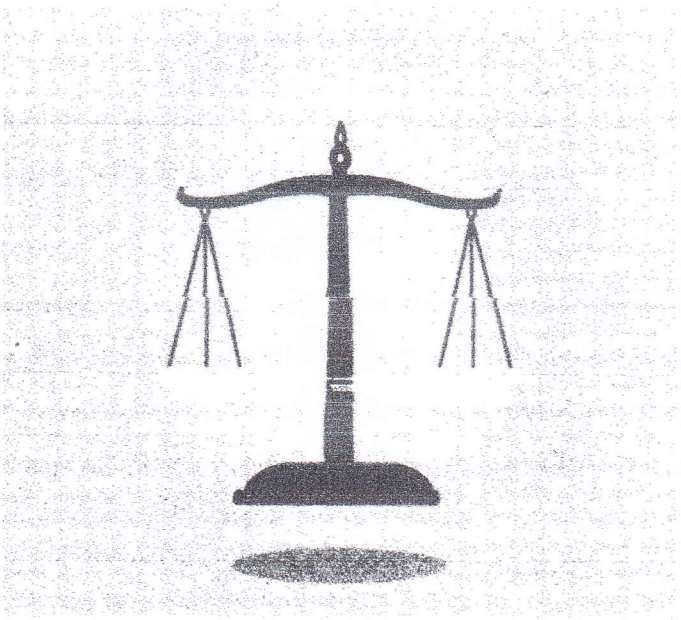
เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากครบกำหนด ๑๒๐ วัน แล้ว ประธานกรรมการสอบสวนได้มีหนังสือถึงอธิบดีฯ เพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๖๐ วัน และอธิบดีฯ ได้มีหนังสือถึงประธาน อ.ก.พ. กระทรวง รายงานกรณีคณะกรรมการสอบสวนยังดำเนินการสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๔ วรรคสอง ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดย อ.ก.พ. กระทรวง ยังมิได้สั่งเร่งรัด ซึ่งเมื่อครบกำหนดเวลาที่ขอขยายดังกล่าว คณะกรรมการสอบสวนก็ยังดำเนินการสอบสวนไม่แล้วเสร็จ และไม่ปรากฏว่าได้มีการขอขยายระยะแต่อย่างใดและนับจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องเป็นคดีนี้ต่อศาล ผู้ฟ้องคดียังคงไม่ได้รับการแจ้งผลการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งหากนับระยะเวลาตั้งแต่การประชุมครั้งแรกจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาล **เป็นเวลาถึง ๓๖๔ วัน** กรณีจึงเป็นการดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง**ที่ล่าช้าเกินสมควร** โดยคณะกรรมการสอบสวนไม่อาจอ้างเหตุว่ามีความจำเป็นในเรื่องพยานหลักฐานและพบการกระทำความผิดเพิ่มเติม กับทั้งต้องรอผลการตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อได้ เนื่องเพราะกฎหมายได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จเอาไว้แล้ว

ดังนั้น การที่ปลัดกระทรวงมีคำวินิจฉัยว่า การดำเนินการทางวินัยเป็นไปตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายแล้ว โดยไม่ปรากฏว่ามีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมหรือเข้าข่ายประวิงเวลาแต่อย่างใด และมีคำสั่ง**ยกคำร้องทุกข์**ในส่วนนี้ของผู้ฟ้องคดี โดยมิได้สั่งการให้อธิบดีฯ เร่งรัดการสอบสวนทางวินัยตามคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี **นั้น จึงเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย**

อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่าในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้น และได้มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการแล้ว การเพิกถอนคำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงบางส่วนดังกล่าว จึงมิได้มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป ศาลจึงไม่จำต้องออกคำบังคับแต่อย่างใด *(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๒๐/๒๕๖๕)*

หลักกฎหมาย...

สรุปได้ว่า ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และหากให้ข้าราชการผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งเดิมต่อไป จะส่งผลให้เกิดความเสียหายในภาพรวมแก่หน่วยงานต้นสังกัด และอาจส่งผลกระทบต่อการพิจารณาดำเนินการทางวินัย เช่น ข้าราชการ (ผู้ถูกกล่าวหา) มีสถานะเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องในกรณีที่มีการสอบสวนนั้นผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปซึ่งมีอำนาจในทางบริหารตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน จะพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการและการสืบสวนข้อเท็จจริงในการออกคำสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นไปปฏิบัติราชการที่ส่วนงานอื่นภายในหน่วยงานเดียวกัน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนได้

สำหรับขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการทางวินัยดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามกรอบที่กฎหมายระเบียบข้าราชพลเรือนและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ซึ่งระยะเวลาในการสอบสวนนั้น คณะกรรมการสอบสวนฯ มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมครั้งแรก หากยังไม่แล้วเสร็จ อาจขอขยายเวลาสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนฯ ได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน ในกรณีที่ได้มีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการไปเกิน ๑๘๐ วัน ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนฯ จะต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อให้สั่งเร่งรัดการสอบสวนทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ฉะนั้น การดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ ที่ใช้เวลาถึง ๓๖๔ วัน ก็ยังไม่เสร็จสิ้นจึงถือเป็นการดำเนินการสอบสวนที่ล่าช้าเกินสมควร !!

ผู้มีอำนาจหน้าที่จึงต้องพึงตระหนักและดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องและเป็นธรรมในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา

ที่มา : บทความเผยแพร่ใน ACT NEWS

๒. "ขาดราชการ" ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง..ลงโทษได้โดยไม่จำต้องตั้งกรรมการสอบสวน

เป็นที่ทราบกันดีในวงราชการว่า... ข้าราชการต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้และการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีโทษร้ายแรงถึงขนาดปลดออกหรือไล่ออกจากราชการเลยทีเดียว แต่ในปัจจุบัน ก็ยังพบว่ามีข้อพิพาทจำนวนไม่น้อยที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครอง ด้วยเหตุข้าราชการถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง เพราะละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องน่าเสียดาย... ที่ต้องทิ้งอนาคตทางราชการไปเพราะเหตุดังกล่าว

วารสารตำราจฉบับนี้... ผู้เขียนได้นำตัวอย่างคดีเกี่ยวกับการละทิ้งหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจมานำเสนอเพื่อเป็นอุทาหรณ์ให้ตระหนักถึงโทษและเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการทางวินัย

คดีนี้... เป็นเรื่องราวของดาบตำรวจนายหนึ่ง (ดาบตำรวจ ส.) ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดบ้านพักบุคคลสำคัญ ช่วงเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา ตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ต่อมา ดาบตำรวจ ส. ถูกกล่าวหาว่าไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตั้งแต่วันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๒ มิถุนายน รวมเป็นเวลา ๑๗ วัน เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการว่าเมื่อหัวหน้าชุดตรวจไปตรวจ ณ จุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญ ไม่พบดาบตำรวจ ส. อยู่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ จุดตรวจดังกล่าว ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการฯ ได้ทำการสืบสวนข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการของหัวหน้าชุดตรวจซึ่งได้ไปตรวจและไม่พบดาบตำรวจ ส. มาปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจนายอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ประจำจุดตรวจเดียวกับดาบตำรวจ ส. ซึ่งต่างยืนยันว่าไม่พบดาบตำรวจ ส. มาปฏิบัติหน้าที่ประกอบกับดาบตำรวจ ส. ไม่มีพยานหลักฐานมายืนยันว่าตนเองได้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมายในวันดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาพยานเอกสารและพยานบุคคลแล้วเห็นว่าดาบตำรวจ ส. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา ๗๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และไม่สามารถติดต่อหรือติดตามตัวได้ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ และได้รายงานผลต่อผู้บังคับการตำรวจนครบาล ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ดาบตำรวจ ส. ออกจากราชการ ดาบตำรวจ ส. ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.ตร. แต่ ก.ตร. ไม่ได้พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดาบตำรวจ ส. เห็นว่าคำสั่งลงโทษไล่ตนออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยก่อน และตนมิได้ขาดราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน วันที่ไม่มาปฏิบัติราชการเนื่องจากเจ็บป่วย และได้รายงานผู้บังคับบัญชาให้ทราบแล้ว อีกทั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงไม่มีอำนาจวินิจฉัยหรือให้ความเห็นใด ๆ

ตามกฎหมาย...

ตามกฎหมาย เพราะมีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ต่อไปเท่านั้น และหากแม้ว่าตนจะได้กระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง โทษก็ไม่ควรถึงกับไล่ออกจากราชการ

ตาบตำรวจ ส. จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว

ข้ออ้างและเหตุผลของผู้ฟ้องคดีจะรับฟังได้หรือไม่ และผลของคดีจะเป็นอย่างไร ?

มีประเด็นที่ศาลวินิจฉัยตามลำดับ ดังนี้

<u>ประเด็นแรก</u> ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรจริงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐานและรับฟังพยานบุคคลโดยรอบคอบและเหมาะสมแล้ว โดยได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการซึ่งหัวหน้าชุดตรวจไม่พบผู้ฟ้องคดีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ จุดตรวจดังกล่าวในวันที่ได้รับมอบหมาย และได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหัวหน้าชุดตรวจซึ่งมีบันทึกข้อความรายงานต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลเกี่ยวกับการเดินทางไปตรวจสอบกำลังและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่รักษาการณ์ที่บ้านพักบุคคลสำคัญดังกล่าว พบว่าผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และได้สอบปากคำพยานบุคคลที่เป็นข้าราชการตำรวจหลายนายซึ่งได้รับมอบหมายให้ประจำจุดตรวจเช่นกันว่า เมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จแล้วได้อยู่รอผู้ฟ้องคดีแต่ไม่พบผู้ฟ้องคดีมาปฏิบัติหน้าที่ โดยพยานบุคคลทุกรายต่างยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนผู้ฟ้องคดีเองก็ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันได้ว่าตนได้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจจริง

ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมายตั้งแต่วันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๒ มิถุนายน **จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน**

ในส่วน**เหตุผล**ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า... ขาดราชการ**เพราะตนเจ็บป่วย** และได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชารับทราบแล้วนั้น **ศาลเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีพยานหลักฐานว่าได้แจ้งด้วยวาจาให้ผู้บังคับบัญชาคนใดรับทราบ และไม่มีพยานบุคคลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชามายืนยัน**ว่าผู้ฟ้องคดีได้แจ้งถึงสาเหตุของการขาดราชการดังกล่าว ประกอบกับ**ผู้ฟ้องคดีบรรจุเข้ารับราชการตำรวจมาหลายปี ย่อมรู้ระเบียบเกี่ยวกับการลาเป็นอย่างดีหากผู้ฟ้องคดีป่วยจริงก็ต้องยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้** และควรดำเนินการขอใบรับรองจากแพทย์ผู้ทำการรักษามาแสดงต่อผู้บังคับบัญชาว่าตนป่วยจริง

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงถือเป็นการ**ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร** อันถือเป็น**ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง**

<u>ประเด็นที่สอง</u> การที่ผู้มีอำนาจมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง แต่ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครอง...

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวนก็ได้ ซึ่งข้อ ๓ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ **ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย โดยไม่ต้องสอบสวนหรือตสอบสวนก็ได้**

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนและมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อทำการสืบสวนแล้วเห็นว่า การละทิ้งหน้าที่ราชการ **ของผู้ฟ้องคดีไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ** การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าสาเหตุที่ขาดราชการเนื่องมาจากเจ็บป่วย ถ้าหากเจ็บป่วยจริงผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการตำรวจมาหลายปี ย่อมรู้ระเบียบเกี่ยวกับการลา และต้องยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบ กรณีจึงถือว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามข้อ ๓ (๒) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย (ตามมาตรา ๙๐ หรือ มาตรา ๙๑) โดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

ดังนั้น ผู้บังคับการตำรวจนครบาลจึงมีอำนาจลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีได้โดยไม่จำต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้จึงฟังไม่ขึ้น

<u>ประเด็นสุดท้าย</u> การที่ผู้บังคับการตำรวจนครบาลมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดกรณีข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลงโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก เมื่อข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลา ๑๗ วัน และผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ติดตามผู้ฟ้องคดีให้มารายงานชี้แจงกรณีที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งได้มีการติดตามผู้ฟ้องคดีมาหลายวัน ทั้งที่พักและทางโทรศัพท์แต่ก็ไม่สามารถติดตามได้ อันแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาในการดูแลบ้านพักบุคคลสำคัญอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

การที่ผู้บังคับการตำรวจนครบาล (ผู้ถูกฟ้องคดี) ในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

หลังจากที่...

หลังจากที่ได้ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นโดยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาลงโทษของกองบังคับการตำรวจนครบาลตามมาตรา ๙๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแล้ว จึงเป็นการออกคำสั่งภายในขอบเขตอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีและเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

ด้วยเหตุผลดังที่ศาลได้วินิจฉัยมาแล้วข้างต้น **คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว** พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๔๓/๒๕๖๒)

คดีดังกล่าว... นับว่าเป็นอุทาหรณ์แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ราชการที่ตนได้รับมอบหมาย โดยจะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ กรณีหากมีเหตุผลความจำเป็นหรือเจ็บป่วยไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้ จะต้องรายงานผู้บังคับบัญชาให้รับทราบและต้องจัดส่งใบลารวมถึงใบรับรองแพทย์ตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ การขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันนั้น หากผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอันถือเป็นความผิดชัดแจ้ง ซึ่งสามารถที่จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนอีกก็ได้ นอกจากนี้กรณีที่คณะกรรมการสืบสวนได้ส่งบันทึกโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามที่อยู่ที่ทำงานและตามภูมิลำเนาในข้อมูลทะเบียนราษฎร เมื่อล่วงพ้น ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาแล้วและไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการพิจารณาความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน นั้น มีองค์ประกอบในการพิจารณาอยู่ ๓ ประการด้วยกันคือ

(๑) มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

(๒) เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน โดยไม่มาหรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน (นับรวมวันหยุดราชการ)

(๓) เป็นการกระทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีประกอบกับพฤติการณ์ของการละทิ้งหน้าที่ราชการว่ามีสาเหตุอย่างไร มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องกระทำความผิดหรือไม่ หรือมีเจตนาฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการหรือไม่

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษข้าราชการที่กระทำผิด อาจมิใช่มาตรการเดียวที่จะป้องกันไม่ให้ข้าราชการกระทำความผิดทางวินัยซึ่งความไม่เข้าใจในกฎหมายและระเบียบอย่างแท้จริงหรือไม่ตระหนักรู้ถึงความรุนแรงของโทษที่จะได้รับก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดได้การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวจึงนับว่าเป็นประโยชน์ในการป้องกันการกระทำความผิดได้ส่วนหนึ่งด้วย

ที่มา : วารสารตำรวจโดย สมฤดี ธัญญสิริ รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง